

สัมภาษณ์ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

“อภิรักษ์ โกษะโยธิน”

สถานการณ์น้ำท่วมในลุ่มน้ำเจ้าพระยาในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา เริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น โดยปีนี้น้ำท่วมภาคกลางตอนล่างเป็นปริมาณสูงมาก ซึ่งทุกจังหวัดรวมทั้งกรุงเทพมหานครได้ป้องกันอย่างเต็มที่ทุกหน่วยงานในกรุงเทพมหานครไม่ว่าจะเป็น สำนักและสำนักงานเขตได้ร่วมกันทำงานอย่างเต็มที่

เจ้าหน้าที่ทุกระดับทำงานอย่างหนัก และที่น่าประทับใจในความทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการป้องกันน้ำท่วมและการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยน้ำท่วม และมีความสามารถในการทำงานจนกรุงเทพมหานครได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ เป็นอย่างดี ได้รับคำชมเชยว่าทำได้ดีมาก คือ การบริหารงานของผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร (นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน)

กองบรรณาธิการจึงขอสัมภาษณ์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ตลอดจนแนวคิดการทำงานจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานระบายน้ำ ดังนี้

ประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ที่ผ่านมาจากกรุงเทพมหานคร

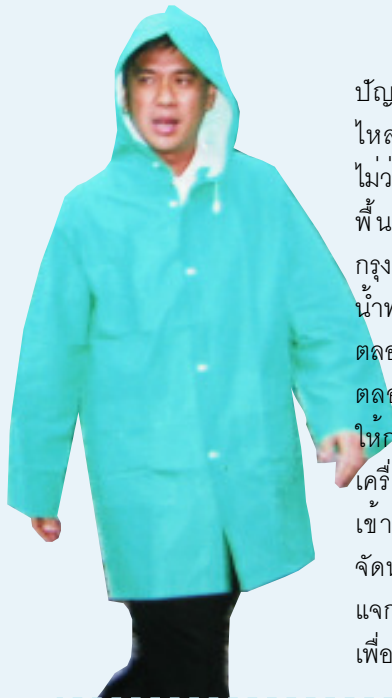
กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มตอนปลายของแม่น้ำเจ้าพระยาและอยู่ในอิทธิพลของการขึ้นลงของน้ำทะเล แต่สถานการณ์น้ำท่วมในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาในระยะ 2-3 ปี ที่ผ่านมา เริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น ปริมาณน้ำสูงขึ้น ซึ่งทุกจังหวัดที่อยู่ในที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ได้เตรียมการป้องกันอย่างเต็มที่ ในอดีตมี ห้วย หนอง คลอง บึง และที่ว่างเป็นจำนวนมาก สำหรับรับและระบายน้ำ ต่อมาความเจริญของกรุงเทพมหานครได้เติบโตขึ้น อย่างรวดเร็วเกินกว่าที่วางผังเมือง การใช้ที่ดินและการสาธารณูปโภค รวมทั้งมาตรการในการระบายน้ำ และป้องกันน้ำท่วม ที่วางไว้จะรับได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมทวีความรุนแรงขึ้น กรุงเทพมหานคร ได้ตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันน้ำท่วม ระดับกรุงเทพมหานครและระดับสำนักงานเขต และวางมาตรการหลักในการป้องกันน้ำท่วมระบบพื้นที่ปิดล้อม (Polder System) และการบริหารพื้นที่น้ำท่วม (Flood Plain Management) สำหรับการประเมินจุดเด่นจุดด้อยของการป้องกันแก้ไขปัญหา น้ำท่วมที่ผ่านมาจากกรุงเทพมหานคร

จุดเด่น : กรุงเทพมหานครได้มอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือกันเพื่อการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วม โดยมีสำนักงานระบายน้ำเป็นแกนหลักในการประสานและเป็นหน่วยกลาง ในการบูรณาการระหว่างพื้นที่เขตต่าง ๆ งานแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในบางจุดซึ่งอยู่ในพื้นที่นอกแนวคันกันน้ำพระราชดำริสำเร็จลงได้ด้วยหลักของการบริหารจัดการน้ำ เช่น การประสานขอความร่วมมือจากกรมชลประทาน การแบ่งภาระหน้าที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ที่มีปัญหาน้ำท่วมระหว่างสำนักและสำนักงานเขตที่รับผิดชอบ

จุดด้อย : เนื่องจากกรุงเทพมหานครเติบโตอย่างรวดเร็ว การควบคุมการใช้ประโยชน์จากที่ดินในพื้นที่เสียหาย ซึ่งอยู่นอกแนวคันกันน้ำพระราชดำริไม่สามารถที่จะเป็นไปตามกฎหมายผังเมืองได้ ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าว มีการเจริญเติบโตกลายเป็นเมืองและหมู่บ้านจัดสรรเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้น ในบางพื้นที่มีระดับต่ำไม่มีท่อระบายน้ำ และไม่มีระบบการระบายน้ำจึงเกิดปัญหาได้ง่าย

ความรู้สึกต่อปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากประชาชนผู้ประสบภัยน้ำท่วม

นับตั้งแต่เดือนกันยายน 2549 เป็นต้นมา กรุงเทพมหานครได้ประสบกับปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากน้ำฝน ที่ตกในพื้นที่ น้ำเหนือ ที่มีปริมาณสูงไหลหลากและน้ำทะเลหนุน ทำให้มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมไม่ว่าจะเป็นบริเวณพื้นที่ด้านฝั่งตะวันออก นอกแนวเขื่อนกันน้ำตามพระราชดำริพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองฝั่ง และพื้นที่ฝั่งธนบุรี รวม 23 เขต กรุงเทพมหานครมีได้นิ่งนอนใจ ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เพื่อเป็นศูนย์บัญชาการในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ ยังมีการเฝ้าระวังเตรียมความพร้อมสำหรับการให้การช่วยเหลือประชาชนอย่างใกล้ชิดไม่ว่าจะเป็นการเตรียมกระสอบทราย เครื่องสูบน้ำ การสร้างสะพานไม้ ทางเดิน รวมทั้งการจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วเข้าไปช่วย ขนย้ายสิ่งของ และประชาชนในการสัญจรไปมา อีกทั้งยังได้จัดหน่วยแพทย์และอนามัยเข้าช่วยเหลือในด้านการรักษาพยาบาลตลอดจนแจกยารักษาโรค จัดรถสุขาเคลื่อนที่ และแจกถุงยังชีพ เครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชน

จากการสำรวจและประเมินความเสียหายที่ได้รับจากอุทกภัยและจำเป็นต้องเข้าไปแก้ไข

1. ด้านกายภาพ

- ฝิวการจราจร ถนน ทางเท้า ฝาท่อระบายน้ำเสียหาย 61 สาย ประมาณความเสียหาย 57,964,558.95 บาท

3. ด้านเศรษฐกิจ

- พื้นที่เกษตรกรรม เสียหาย 57,300.86 ไร่ มีเกษตรกรยื่นคำร้องขอรับความช่วยเหลือ 3,697 ราย

2. ด้านสุขภาพอนามัย

- ประชาชนเจ็บป่วยด้วยโรคและภัยที่เกิดจากน้ำท่วม เช่น โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน ตาแดง ไข้ไทฟอยด์ น้ำกัดเท้า ไข้หวัด ปัญหาสุขภาพจิต (โรคเครียด) เป็นต้น

4. ด้านสังคม

- ชุมชนได้รับผลกระทบ 318 ชุมชน โดยมี 60 ชุมชน ที่ได้รับผลกระทบหนัก
- โรงเรียนได้รับผลกระทบ 31 โรงเรียน

สำหรับแนวทางการฟื้นฟู บูรณะ ผู้ประสบภัยน้ำท่วม ดังนี้

กรุงเทพมหานครได้จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูผู้ประสบภัยน้ำท่วม เพื่อประสาน สนับสนุน ฟื้นฟู ใน 23 เขต ที่ประสบภัยน้ำท่วมในกรุงเทพมหานคร รายงานความคืบหน้าการฟื้นฟูบูรณะ การตรวจเยี่ยมพื้นที่เขต ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โดยจัดทำแผนแบ่งออกเป็น 3 ระยะ

1. แผนฟื้นฟูเฉพาะหน้า เป็นการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนกำหนดให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน
2. แผนฟื้นฟูระยะกลาง ดำเนินการเกี่ยวกับการซ่อมแซมระบบ การเงิน การลงทุน การเกษตรและ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น

3. แผนระยะยาว แก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้ประสบภัย โดยกรุงเทพมหานครได้มีบันทึกความร่วมมือ ด้านการพัฒนาชุมชนที่ประสบอุทกภัยและพื้นที่เสี่ยงภัยริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองสายหลักใน กรุงเทพมหานคร กับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) สถาบันวิจัยและพัฒนาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุน ให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูชุมชนผู้ประสบอุทกภัยในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่าง ชุมชนและกรุงเทพมหานครให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ในการแก้ไขปัญหาโดยกระบวนการที่ชุมชนเป็นแกนหลัก สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกระดับ ในขั้นแรกจะดำเนินการในชุมชนนำร่อง

ระยะที่ 1 จำนวน 5 ชุมชน

1. ชุมชนราชมหาทับทิมรวมใจ	เขตดุสิต
2. ชุมชนท้าววัง	เขตพระนคร
3. ชุมชนช่างธนาคารอาคารสงเคราะห์	เขตบางซื่อ
4. ชุมชนวัดมหาคินีนาด	เขตบางพลัด
5. ชุมชนวัดดุสิตาราม	เขตบางกอกน้อย

ระยะที่ 2 จำนวน 4 ชุมชน

6. ชุมชนเขียวไข่กา	เขตดุสิต
7. ชุมชนใต้สะพานพระรามหก	เขตบางซื่อ
8. ชุมชนโรงสี	เขตยานนาวา
9. ชุมชนสันติชนสงเคราะห์	เขตบางกอกน้อย

โดยจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป

ผมมั่นใจว่าความตั้งใจ และมาตรการรวมถึงแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ของกรุงเทพมหานคร จะสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนได้อย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ

การป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ที่เห็นว่าควรปรับปรุงเพื่อรองรับปัญหาในอนาคต

กรุงเทพมหานครได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันน้ำท่วมประจำปีออกเป็น 2 ลักษณะ คือ แผนปฏิบัติการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมกรุงเทพมหานครเนื่องจากน้ำฝนและน้ำทะเลหนุน ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการ ในขั้นตอนเตรียมการให้มีความพร้อมทั้งด้านอุปกรณ์ และสภาพทางระบายน้ำ รวมทั้งความพร้อมของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ การประสานงานและติดตามประเมินผล สำหรับแนวทางที่เห็นว่าควรปรับปรุง เพื่อรองรับปัญหาในอนาคต ดังนี้

1. การจัดหาพื้นที่แก้มลิงให้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เกิดปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำ
2. การเร่งรัดดำเนินการโครงการระบายน้ำต่าง ๆ อาทิเช่น การก่อสร้างคันกันน้ำริมแม่น้ำเจ้าพระยา ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว
3. การก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำขนาดใหญ่เพื่อช่วยระบายน้ำ
4. การปรับปรุงคูคลองให้กว้างและลึกสามารถรับน้ำได้เพิ่มขึ้น
5. การควบคุมการเจริญเติบโตของเมืองให้เป็นไปตามระเบียบผังเมืองอย่างเคร่งครัด

